

Statens vegvesen

Saksbehandler/telefon:

<Saksbehandlersnavn / tlf>

Vår dato: 05.04.2017

Vår referanse:

Notat

Til: Høringsinstanser
Fra: Fyll inn.
Kopi til:

Endringer i utkast til revidert håndbok V712

Her oppsummeres de viktigste endringene som foreslås for hvert kapittel.

Kap. 1 Innledning

- Kapitlet reddyres som en innledning. Det er en introduksjon til hva en konsekvensanalyse er, samt leseveiledning/ beskrivelse av bokens oppbygning.
- Tar opp i seg det som står om bruk av håndboka til strategisk planlegging i nåværende håndbok

Kap. 2 Rammene for konsekvensanalyser

- Kapitlet reddyres som en oversikt over regelverk og nasjonale føringer.
- Basert på deler av dagens kapittel 1, i tillegg tilført avsnitt om blant annet utredningsinstruksen og rundskriv om samfunnsøkonomiske analyser.
- Fra dagens kap. 2 innarbeides/flyttes tekst om bruk av håndboka til strategisk planlegging og konseptvalgutredninger til kap. 1, og tekst om scenariometoder flyttes til nytt kap. 3.

Kap. 3 Forberedende arbeider

- Veiledningen om «Mål» er endret. Målene kategoriseres nå som «tiltaksspesifikke mål», «lokale mål» og «generelle samfunns mål».
- Kapittel om trafikkberegninger foreslås forkortet og forenklet. Stoff som omhandler EFFEKT-modellen er flyttet til kapittel 5.
- Kapittel om scenarioanalyser er forenklet.
- Det er presisert viktigheten av å sile ut alternativer i planprogrammet. Det bør blant annet gjøres ROS-vurderinger i denne fasen.
- Veiledning om verdi- og sårbarhetsanalyser har blitt mer detaljert og beskrivende

Kap. 4 Metodikk for samfunnsøkonomiske analyser

- Kapitlet er rendyrket til å være generell veiledning om den samfunnsøkonomiske analysen.
- Det er tatt inn en kort veiledning om «fordelingsvirkninger»
- Delkapittel om ROS-analyse er flyttet til kap. 8 Andre virkninger

Kap. 5 Prissatte virkninger

- Kapitlet er i store trekk uendret når det gjelder tekst og disposisjon.
- I kapittel om Vegsikkerhetsforskriften vises det nå til en kommende mal for «trafiksikkerhetsmessig konsekvensanalyse».
- Det veiledes alternative metoder til å beregne trafikkmengder for sykkel i byprosjekter/bypakker.
- Støy: Tiltakskostnader skal inkluderes i investeringskostnader. Dette er nå tydeligere beskrevet. Henvisninger til «ambisjonsnivåmetoden» og ANSLAG.
- Luftforurensing: Det prises både eksponering og utslipp, tilpasset nivå og omfang. For svevestøv prissettes PM₁₀ som bygger på DALY-beregninger for helseeffekter for både PM₁₀ og PM_{2,5} (PM₁₀ inkluderer PM_{2,5}). For NO_x/NO₂ foreligger det ikke oppdaterte dose-responsfunksjoner, NO_x/NO₂ blir derfor ikke endret før denne kunnskapen er tilgjengelig.
- CO₂-effekten av å beslaglegge skog, dyrka mark og myr er nå innlemmet i beregningene
- Det skal nå kun beregnes ulempekostnader for ferjesamband i de tilfeller der RTM/NTM ikke er brukt.
- Det er i sammenheng med EFFEKT7 laget en ny farts- og drivstoffmodell. I denne inngår en ny framskrivning av framtidig kjøretøypark, som innebærer et skifte til mer miljøvennlig transport
- Veiledning om usikkerheten i beregningene er endret.
- Netto nytte per budsjettkrone skal være hovedkriteriet for rangering av prissatte konsekvenser

Kap. 6 Ikke-prissatte virkninger

- Det er gjort en rekke justeringer i metodikken, selv om prinsippene stort sett er som tidligere
  - Metoden er delt inn i tre trinn, der de to første trinnene omfatter konsekvenser for hvert deltema, og det tredje trinnet omfatter konsekvenser for alle temaene samlet.
  - Det er utarbeidet ny veiledning for samlet vurdering av alle ikke-prissatte temaer.
  - Verdiskalaen er nå 5-delt
  - Begrepet påvirkning erstatter begrepet omfang
  - Det er utarbeidet nye kriterier for vurderingen av verdi og påvirkning
  - Konsekvensmatrisen (vifta) er endret. Konsekvensene for hele alternativer skal benevnes med ord i stedet for pluss og minus (kritisk negativ konsekvens osv.).
- Forholdet til den Europeiske Landskapskonvensjonen er tydeliggjort.

- Nye navn på fagtema for å tydeliggjøre for beslutningstakere hva temaene omfatter: Friluftsliv/byliv, Kulturarv og Landskapskarakter
- Naturressurser:
  - Konsekvenser for skogbruk skal ikke lengre vurderes som ikke-prissatt konsekvens. CO₂-konsekvensene inngår i prissatte konsekvenser.
  - Kriterier for å sette verdi på jordbruksarealer er endret
- Naturmangfold:
  - Temaet «vann» blir mer grundig behandlet
  - Temaet «geologi» blir mer grundig behandlet
- Friluftsliv og byliv
  - Begrepet byliv defineres her som opphold og fysisk aktivitet i friluft i urbane områder.
  - Sykling på offentlig vegnett inngår kun dersom temaet ikke er behandlet i prissatte konsekvenser.
- Det veiledes i en metode for vurdering av ikke-prissatte konsekvenser i tidlig planfase (KVU, planprogram).

Kap. 7 Sammenstilling

- Veiledning for sammenstilling er forbedret
- Det foreslås at det kan gjøres en «break even-analyse» som hjelp til å skille alternativer der vurderingen er usikker

Kap. 8

- Kapitlet inneholder ikke lengre «fordelingsvirkninger». Dette skal nå i sin helhet behandles i den samfunnsøkonomiske analysen (kap 5–7). «Risiko og sårbarhet» er flyttet hit, fra kapittel 4 og «Måloppnåelse» er flyttet hit fra kap. 9. I tillegg er reiseopplevelse flyttet fra kap. 6.
- Delkapittel «Netto ringvirkninger» er fullstendig endret. Det er kommet en ny beskrivelse av temaet og det er laget en sjekklister som skal brukes i planprogramfasen for å vurdere om «netto ringvirkninger» skal utredes.
- «Arealbruksvirkninger og andre lokale og regionale virkninger» er et nytt delkapittel.
  - Her forsøkes å systematisere og klargjøre bedre hvordan dette kan utredes.
  - Oppmuntrer til bruk av statistikk og fakta.
  - Umiddelbare arealbruksvirkninger: kvalitativ vurdering
  - Indirekte arealbruksvirkninger, lokale og regionale virkninger: vurderes for større prosjekter der det ventes betydelige endringer i framkommelighet og reisetid.
- Måloppnåelseskapitlet er endret i forhold til at det er nye typer mål, jf. kap 3.
- Det gis veiledning om økosystemtjenester
- ROS-kapitlet er gjort mer forklarende og mer spesifikt.

Kap. 9 Anbefaling

- Ikke store endringer